

SESIUNEA A XV-a A ASAMBLEEI ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

La 12 martie a.c., în Sala Azurie a AȘM, și-a desfășurat lucrările cea de-a XV-a sesiune a Asambleei Academiei de Științe a Moldovei, care a totalizat rezultatele științifice obținute în anul 2012.

Manifestarea a fost onorată de prezența Excelenței Sale Nicolae Timofti, președintele Republicii Moldova. La eveniment au mai asistat Mihai Moldovanu, viceprim-ministru, Chiril Lucinschi, președintele Comisiei parlamentare pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, dr. Iurie Bolboceanu, secretarul aceleiași Comisii, m.c. Vladimir Hotineanu, președintele Comisiei parlamentare pentru protecție socială, sănătate și familie, m.c. Ion Hadârcă, președintele fracțiunii parlamentare a Partidului Liberal. Autoritățile publice locale au fost reprezentate de Grigore Cobzac, președintele raionului Hâncești. Printre invitații de onoare s-au numărat Petru Lucinschi, președintele Republicii Moldova (1996-2001), Serafim Urechean, președintele Curții de Conturi, reprezentanți ai corpului diplomatic, precum și ai societății civile, jurnaliști.

Comunitatea științifică a fost reprezentată de 98 de membri titulari și membri corespondenți, 78 de doctori habilitați, rectori ai instituțiilor de învățământ superior și directori ai instituțiilor de cercetare.

În cadrul sesiunii, **președintele AȘM, acad. Gheorghe Duca**, a prezentat raportul „Cercetarea și inovarea – cheia dezvoltării țării”. El a menționat că anul științific 2012 a fost unul dificil, dar oamenii de știință au reușit să transforme provocările în oportunități, promovând performanța în cercetare. Realizările științifice obținute au contribuit esențial la fundamentarea politicilor, dezvoltarea socio-economică a țării, generarea de noi cunoștințe, iar asocierea la Programul Cadru 7 al Uniunii Europene pentru cercetare și dezvoltare tehnologică a constituit o recunoaștere efectivă de către comunitatea internațională a potențialului științific autohton.

Președintele AȘM a trecut în revistă rezultatele principale înregistrate în sfera de cercetare, evocând, totodată, problemele și procesele care au marcat activitatea comunității științifice în perioada de referință. Printre succesele menționate de raportor s-au numărat exercițiul de evaluare a sistemului de cercetare-inovare din Republica Moldova, desfășurat în perioada ianuarie-iunie 2012; elabo-

rarea priorităților de cercetare până în 2020; valorificarea statutului de țară asociată la PC7, statut care, începând cu 1 ianuarie 2012, a oferit drepturi similare cu cele ale statelor membre ale UE, cercetarea devenind astfel primul și unicul domeniu la care Republica Moldova a obținut statutul de țară asociată; adoptarea de către CSȘDT a pachetului de măsuri pentru reformarea AȘM și eficientizarea activităților de cercetare-inovare etc.

Aducând exemple de realizări cu certă valoare științifică, care ar putea fi implementate în sectorul real al economiei, președintele AȘM a subliniat că oamenii de știință au fost implicați în procesul de elaborare a documentelor de politici publice, unul dintre cele mai importante fiind Strategia de cercetare-dezvoltare „Moldova Cunoașterii” 2020, adoptată ulterior de Guvernul Republicii Moldova.

Scopul Strategiei constă în crearea condițiilor pentru dezvoltarea unui sistem de cercetare-dezvoltare capabil să genereze cunoaștere științifică performantă în vederea creșterii competitivității economiei naționale și a gradului de bunăstare a populației. Ca o continuare logică a procesului de planificare strategică, în raport a fost evidențiată lansarea spre discuții publice a noilor priorități de cercetare, care vor sta la baza programelor și proiectelor de cercetare și vor asigura un impact adecvat la nivel de societate.

În discursul său, președintele AȘM s-a referit și la diminuarea finanțării alocate de la bugetul de stat, fapt care a afectat activitatea cercetătorilor și care a determinat realocarea resurselor umane de la procesul de cercetare la cel de supraviețuire. „La modul practic, în loc să ne concentrăm pe activitățile de cercetare, am fost puși în situația în care să reducem finanțarea și așa austeră a proiectelor de cercetare”, a menționat acad. Gheorghe Duca.

Raportul prezentat de **m.c. Ion Guceac, secretarul științific general al AȘM**, a vizat activitatea managerială și economico-financiară a Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică în anul 2012. Membrilor Asambleei li s-a oferit o informație consolidată privind volumul finanțării și rezultatele valorificării alocațiilor bugetare în sfera științei și inovării în anul 2012, dinamica cuantumului finanțării sferei științei și inovării, volumul cheltuielilor de bază. Au fost evidențiate și cheltuielile pentru procurarea echipamentului științific, fiind invocată necesitatea asigurării organizațiilor din sfera științei și inovării cu echipament performant.

S-a menționat că, actualmente, din numărul total de cercetători antrenați în activitatea științifică, 28 la sută sunt tineri, iar 7 la sută din aceștia

conduc laboratoare sau centre de cercetare în cadrul organizațiilor din sfera științei și inovării.

M.c. Ion Guceac a prezentat, de asemenea, principalele elemente de conținut ale proiectului Strategiei de cercetare-dezvoltare până în 2020, subliniind că documentul de politici va contribui la diversificarea mijloacelor de finanțare prin investiții private în dezvoltarea structurilor organizațiilor din sfera științei și inovării, prin crearea parteneriatelor publice-private în domeniul cercetării-inovării.

Prezent la lucrările celei de-a XV-a sesiuni a Asambleei AȘM, **președintele Republicii Moldova Nicolae Timofti** a declarat: „Sunt bucuros că am prilejul să mă întretin cu elita intelectuală a țării, cu personalități distinse din sfera cercetării și inovării, care simbolizează progresul, care aduc deschiderea spre viitor și care dau sens intențiilor noastre de a face parte din familia popoarelor civilizate prospere”.

În discursul său, șeful statului a evidențiat câteva obiective care pot fi realizabile cu condiția unor schimbări calitative, dacă ne dorim o economie prosperă, o cultură și un învățământ întemeiate pe valori autentice, o știință axată pe metodologii performante, expertiza științifică în acest sens fiind extrem de importantă. „Cercetarea reprezintă domeniul prin care am obținut, pentru prima dată, statutul de țară asociată. Sper că vom reuși să beneficiem de toate avantajele pe care le oferă acest statut” a remarcat președintele Nicolae Timofti, apreciind consecvența de care a dat dovadă, în acest sens, Academia de Științe a Moldovei.

Cu mesaje către înaltul for academic, dar și către întreaga comunitate științifică, au venit vice-

prim-ministrul Mihai Moldovanu, Gheorghe Cobzac, președintele raionului Hâncești, precum și academicienii Teodor Furdui, Stanislav Groppa, Valeriu Pasat, Valeriu Canțer, Mihail Dolgan, Vasile Micu, m.c. Nicolae Dabija, dr. hab. Svetlana Cojocar.

În cadrul sesiunii au fost prezentate și aprobate modificările la regulamentul Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică, noua redacție a Statutului AȘM și Acordul de parteneriat între Guvern și Academia de Științe a Moldovei pentru anii 2013-2016.

Forul științific l-a ales, prin vot secret, la propunerea președintelui AȘM, în calitate de prim-vicepreședinte al AȘM, pe acad. Ion Tighineanu. Pentru al doilea mandat a fost desemnat, în calitate de secretar științific general al AȘM, m.c. Ion Guceac.

Totodată, a fost aleasă noua componentă a Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică. Din CSȘDT urmează să facă parte, din oficiu, președintele AȘM, acad. Gheorghe Duca, prim-vicepreședintele AȘM, acad. Ion Tighineanu, secretarul științific general al AȘM, m.c. Ion Guceac.

În calitate de noi membri au fost aleși: acad. Ion Ababii, acad. Ion Bostan, acad. Valeriu Canțer, acad. Leonid Culiuc, acad. Stanislav Groppa, acad. Boris Gaina, dr. hab. Aurelian Dănilă, dr. hab. Victor Moraru, dr. hab. Alexandru Stratan, dr. Veaceslav Kulcițki, dr. Svetlana Munteanu, dr. Ludmila Tăutu.

Eugenia Tofan,
Centrul Media al AȘM

Sesiunea a XV-a a Asambleei Academiei de Științe a Moldovei, 12 martie 2013